

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0506

Situácia rohingyjskej menšiny v Mjanmarsku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. decembra 2016 o situácii rohingyjskej menšiny v Mjanmarsku (2016/3027(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Mjanmarsku a o situácii rohingyjských moslimov, najmä na uznesenie zo 7. júla 2016¹,
- so zreteľom na závery Rady z 20. júna 2016 o stratégii EÚ pre Mjanmarsko/Barmu,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Európskemu parlamentu a Rade s názvom Prvky stratégie EÚ voči Mjanmarsku/Barme: Osobitné partnerstvo pre demokraciu, mier a prosperitu“,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) Federici Mogheriniovej o nástupe novej vlády Mjanmarského zväzu,
- so zreteľom na vyhlásenie hovorca PK/HR k nedávnej eskalácii násilia v Mjanmarsku z 2. decembra 2016,
- so zreteľom na spoločnú tlačovú správu o treťom dialógu medzi EÚ a Mjanmarskom o ľudských právach z 25. novembra 2016,
- so zreteľom na závery Rady zo 4. decembra 2015 o osobách bez štátnej príslušnosti,
- so zreteľom na nedávne brífingy vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) a osobitnej spravodajkyne OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku z 29. a 18. novembra 2016 o zhoršujúcej sa situácii v oblasti ľudských práv v severnom Jakchajnskom štáte,
- so zreteľom na správu vysokého komisára OSN pre ľudské práva z 20. júna 2016 s názvom Situácia ľudských práv rohingyjských moslimov a iných menšín v Mjanmarsku,
- so zreteľom na rezolúciu prijatú Radou OSN pre ľudské práva z 24. marca 2016 (31/24)

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0316.

s názvom Situácia v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku,

- so zreteľom na správu osobitnej spravodajkyne OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku z 18. marca 2016,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o postavení utečencov z roku 1951 a na príslušný protokol z roku 1967,
 - so zreteľom na Dohovor o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1954 a Dohovor o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1961,
 - so zreteľom na globálny akčný plán Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) na ukončenie stavu bez štátnej príslušnosti na roky 2014 – 2024,
 - so zreteľom na články 18 až 21 Všeobecnej deklarácie ľudských práv (VDLP) z roku 1948,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, oba z roku 1966,
 - so zreteľom na Chartu ASEAN,
 - so zreteľom na správu asociácie poslancov za ľudské práva Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) z apríla 2015 s názvom Kríza rohingyjskej menšiny a riziko zverstiev v Mjanmarsku: Výzva ASEAN-u a výzva konať,
 - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže vysoký komisár OSN pre ľudské práva Zajd Ra'ad al-Husajn vo svojej správe z 20. júna 2016 opísal pretrvávajúce vážne porušovania práv rohingyjského obyvateľstva vrátane svojvoľného zbavovania občianstva, ktorým sa stávajú osobami bez štátnej príslušnosti, prísneho obmedzovania slobody pohybu, hrozieb pre život a bezpečnosť, upierania práva na zdravotnú starostlivosť a vzdelanie, nútenej práce, sexuálneho násillia a obmedzovania ich politických práv, „ktoré môžu predstavovať zločiny proti ľudskosti“; keďže pán al-Husajn uviedol, že Rohingyovia sú vylúčení z mnohých povolání a potrebujú osobitné papiere na prístup do nemocníc, čo má za následok oneskorenia a umieranie detí a matiek počas pôrodu; Keďže John McKissick, vedúci kancelárie Agentúry OSN pre utečencov v bangladéšskom meste Cox's Bazar, nedávno verejne vyhlásil, že Mjanmarsko sa pokúša „etnicky vyčistiť moslimskú rohingyjskú menšinu zo svojho územia; keďže porušovanie ľudských práv rohingyjskej menšiny predstavuje kolektívny trest;
- B. keďže 9. októbra 2016 ozbrojenci zaútočili na tri policajné stanice v blízkosti hraníc s Bangladéšom, pričom zomreli deviaty policajti a mnohé zbrane zmizli; keďže vláda Mjanmarska vyhlásila, že útočníkmi boli rohingyjské milície, a následne vyhlásila oblasť Maungdaw za „operačný priestor“ so zákazmi vychádzania a inými závažnými obmedzeniami, a to aj pre novinárov a vonkajších pozorovateľov, ktorí nemajú prístup na toto územie;
- C. keďže podľa ľudskoprávných organizácií miestne zdroje informujú o vážnych porušeníach ľudských práv zo strany vládných síl v tzv. operačnom priestore; keďže vláda Mjanmarska oznámila smrť 69 údajných militantov a 17 členov bezpečnostných síl,

pričom toto tvrdenie nemožno nezávisle overiť vzhľadom na obmedzenia prístupu;

- D. keďže 3. novembra 2016 spôsobil druhý útok na príslušníka pohraničnej stráže smrť jedného policajného dôstojníka;
- E. keďže organizácie pre ľudské práva, najmä Human Rights Watch, s využitím satelitných záberov informovali o rozsiahlom ničení obydlí a iných typov budov v častiach severného Jakchajnského štátu, ktoré sú v súčasnosti nedostupné pre MVO a nezávislých pozorovateľov;
- F. keďže vláda Mjanmarska vykonala prehliadku niektorých dotknutých lokalít v Maungdaw v dňoch 2. a 3. novembra 2016 s deväťčlennou delegáciou zahraničných veľvyslancov vrátane rezidentnej koordinátorky OSN, ktorá potvrdila, že videla spálené budovy v niekoľkých mestách;
- G. keďže v posledných týždňoch najmenej 25 000 Rohingyov ušlo do susedného Bangladéša a približne 30 000 obyvateľov Jakchajnského štátu bolo vysídlených v dôsledku násilia; keďže viac než 56 000 Rohingyov je v súčasnosti registrovaných na UNHCR v Malajzii;
- H. keďže od roku 2011 podniklo Mjanmarsko kroky na reformu svojho hospodárskeho a politického systému; keďže armáda má však stále neprimeraný vplyv na záležitosti krajiny; keďže v novembri 2015 bol zvolený nový národný parlament a v marci 2016 sa ujala moci demokraticky zvolená vláda;
- I. keďže EÚ a ďalší globálni aktéri následne zrušili sankcie a umožnili Mjanmarsku opätovné začlenenie do svetových politických a hospodárskych štruktúr; keďže EÚ a jej členské štáty zohrávajú významnú úlohu pri procesoch reformy a otvárania a prispeli okrem iného významnou rozvojovou pomocou, vzdelávaním a technickou spolupracou, podporou inkluzívnej celoštátnej dohody o prímerí a obchodom v rámci iniciatívy Všetko okrem zbraní (EBA); keďže EÚ a Mjanmarsko uskutočňujú každoročné dialógy o ľudských právach;
- J. keďže však pretrvávajú mnohé problémy, a to aj v oblasti ľudských práv, a najmä v súvislosti so situáciou moslimskej rohingyjskej menšiny; keďže viac než milión rohingyjských moslimov v Mjanmarsku žije po niekoľko generácií, ale v súčasnosti sú jednou z najviac prenasledovaných menšín na svete; keďže od prijatia zákona o barmskom občianstve v roku 1982 sú oficiálne bez štátnej príslušnosti; keďže Rohingyovia sú neželaní tak mjanmarskými orgánmi, ako aj susednými krajinami, hoci v niektorých z týchto krajín žije veľké množstvo utečencov; keďže mjanmarský právny rámec inštitucionalizuje diskrimináciu menšín, konkrétne odopiera Rohingyom štátnu príslušnosť, ich dočasné osobné preukazy (biele preukazy) sú od marca 2015 neplatné a od roku 2012 nemôžu získať rodné listy pre svoje deti;
- K. keďže orgány Mjanmarska naďalej Rohingyom upierajú ich základné práva; keďže podľa správy Poslancov krajín ASEAN pre ľudské práva z apríla 2015 v čase písania asi 120 000 Rohingyov žilo vo viac ako 80 táboroch pre vysídlené osoby v Jakchajnskom štáte, s obmedzeným prístupom k humanitárnej pomoci, pričom viac ako 100 000 osôb ušlo v posledných rokoch po mori alebo po súši, často v rukách obchodníkov s ľuďmi, do iných krajín, a mnohí počas týchto nebezpečných ciest zomierajú;
- L. keďže mjanmarské ozbrojené sily údajne často používajú znásilňovanie ako vojnovú

zbraň na zastráňovanie etnických menšín, čo má ničivé následky pre obeť;
keďže osobitná zástupkyňa generálneho tajomníka OSN pre sexuálne násilie počas konfliktov Zainab Hawa Bangura vyjadrila v tejto súvislosti vážne obavy;
keďže Medzinárodný trestný súd uvádza znásilňovanie a iné formy sexuálneho násillia na zozname vojnových zločinov a činov, ktoré predstavujú zločiny proti ľudskosti;
keďže treba zdôrazniť najmä to, že rohingyjské ženy sú obeťami viacerých foriem diskriminácie vrátane sexuálneho zneužívania a nútenej sterilizácie;

- M. keďže existujú vážne obavy ohľadom situácie komunity LGBTI v Mjanmarsku vrátane Rohingyov, ktorí sú naďalej prenasledovaní a kriminalizovaní pod zámienkou zákona z obdobia kolonizácie, oddielu 377 trestného zákonníka, a naďalej čelia svojvoľnému zatýkaniu a väzneniu, zastráňovaniu, fyzickým a sexuálnym útokom a odopieraníu zdravotných služieb;
- N. keďže Aun Schan Su Ťij oznámila na stretnutí s osobitnou spravodajkyňou OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku Yanghee Leeovou, že vláda nebude používať slovo „Rohingyovia“ (pretože ide o pokračovanie politiky vykonávanej za vojenskej diktatúry), ktorý sa považuje za štvavý, ani slovo „Bengálčania“, a že namiesto toho navrhuje nový pojem: „moslimská komunita v Jakchajnskom štáte“;
- O. keďže Mjanmarsko vynaložilo určité úsilie o napredovanie mierového procesu popri prípravách na celoštátnu mierovú konferenciu; keďže je nevyhnutné zachovať celoštátne prímerie a zahrnúť všetky etnické ozbrojené skupiny s cieľom zabezpečiť mier, prosperitu a jednotu krajiny;
1. je mimoriadne znepokojený správami o násilných stretoch v severnom Jakchajnskom štáte a vyjadruje poľutovanie nad stratou životov, živobytia a domovov, ako aj nad údajným neprimeraným použitím sily zo strany mjanmarských ozbrojených síl; potvrdzuje, že mjanmarské orgány majú povinnosť vyšetriť útoky z 9. októbra 2016 a stíhať zodpovedné osoby, ale v súlade s normami a záväzkami v oblasti ľudských práv;
 2. naliehavo žiada vojenské a bezpečnostné sily, aby okamžite ukončili zabíjanie, zastráňovanie a znásilňovanie Rohingyov a vypaľovanie ich domov;
 3. víta vyhlásenie vlády Mjanmarska o vytvorení komisie na vyšetrenie nedávnych prípadov násillia v Jakchajnskom štáte; žiada vládu Mjanmarska, aby umožnila OSN a iným vonkajším pozorovateľom pomôcť pri vyšetrowaní nedávnych udalostí v okrese Maungdaw v Jakchajnskom štáte vrátane útokov z 9. októbra 2016 a vládných opatrení v nadväznosti na ne; zdôrazňuje potrebu riadne stíhať zodpovedné osoby a poskytnúť primeranú nápravu obeťam porušení;
 4. trvá na tom, že toto je len prvý krok širšieho úsilia o ukončenie beztrestnosti za zločiny páchané na rohingyjskej menšine; je pobúrený správami o používaní sexuálneho násillia ako prostriedku na zastráňovanie a ako vojrovej zbrane na potláčanie rohingyjskej menšiny, a žiada stíhanie páchatel'ov týchto trestných činov;
 5. ďalej žiada, aby vláda Mjanmarska okamžite umožnila prístup humanitárnej pomoci do všetkých oblastí konfliktu a k vysídleným ľuďom;
 6. žiada, aby vláda Mjanmarska a civilné orgány okamžite zastavili hroznú diskrimináciu a segregáciu rohingyjskej menšiny;

7. vyzýva preto vládu Mjanmarska, aby reformovala zákon o štátnom občianstve z roku 1982 a obnovila občianstvo príslušníkom rohingyjskej menšiny; naliehavo žiada vládu Mjanmarska a orgány Jakchainského štátu, aby začali registráciu všetkých detí pri narodení;
8. vyzýva vládu Mjanmarska, aby zrušila všetky nepotrebné, diskriminačné a neprimerané obmedzovanie v Jakchainskom štáte;
9. vyzýva vládu Mjanmarska, aby bojovala proti obchodovaniu s ľuďmi a nadnárodnému organizovanému zločinu;
10. vyzýva vládu Mjanmarska, aby zlepšila svoju spoluprácu s OSN vrátane UNHCR a držiteľov mandátu pre osobitné postupy; naliehavo žiada vládu Mjanmarska, aby vykonala odporúčania rezolúcie Rady OSN pre ľudské práva 31/24 o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku; vyzýva vládu Mjanmarska, aby požiadala Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva o otvorenie kancelárie v krajine, a to s plným mandátom a primeraným personálom;
11. vyzýva vládu Mjanmarska, aby jednoznačne odsúdila akékoľvek podnecovanie k rasovej alebo náboženskej nenávisti, aby podnikla kroky na skončenie prejavov podnecujúcich k nenávisti, a to aj zo strany radikálnych budhistických skupín, a bojovala proti sociálnej diskriminácii a aktom nepriateľstva proti príslušníkom rohingyjskej menšiny; ďalej vyzýva vládu Mjanmarska, aby dodržiavala všeobecné právo na slobodu náboženského vyznania alebo viery;
12. vyzýva laureátku Sacharovovej ceny Aun Schan Su Ťij, aby využila svoju kľúčovú pozíciu v mjanmarskej vláde na zlepšenie situácie rohingyjskej menšiny; víta vyhlásenie hovorca opozičnej strany nositeľky Nobelovej ceny Aun Schan Su Ťij z 18. mája 2015, že vláda Mjanmarska by mala príslušníkom rohingyjskej menšiny obnoviť občianstvo;
13. odporúča, aby vlády krajín, ktoré sa musia vyrovnáť s prílevom rohingyjských utečencov, úzko spolupracovali s UNHCR, ktorý má odborné znalosti potrebné na preskúmanie štatútu utečenca a mandát na ochranu utečencov a osôb bez štátnej príslušnosti; naliehavo vyzýva tieto krajiny, aby dodržiavali zásadu zákazu vrátenia alebo vyhostenia, a aby neodsúvali rohingyjských utečencov späť, a to aspoň dovtedy, kým sa nedosiahne uspokojivé a dôstojné riešenie ich situácie; osobitne vyzýva Bangladéš, aby umožnil vstup rohingyjským utečencom, pričom uznáva vynaložené úsilie Bangladéša, ktorý prichýlil niekoľko stoviek tisícov utečencov;
14. víta závery Rady z 20. júna 2016 o stratégii EÚ pre Mjanmarsko; je presvedčený, že EÚ skutočne má strategický záujem o posilnenie svojich vzťahov s Mjanmarskom; domnieva sa, že nová vláda má historickú príležitosť a taktiež povinnosť upevniť demokraciu a dosiahnuť mier, celoštátne zmierenie a prosperitu; zastáva názor, že ďalšie prehĺbenie vzťahov medzi EÚ a Mjanmarskom musí byť podmienené skutočným zlepšením v oblasti ľudských práv v tejto krajine;
15. pripomína, že v záveroch Rady týkajúcich sa budovania účinných demokratických inštitúcií a silnej občianskej spoločnosti sa vyzýva na dodržiavanie základných práv a slobôd a podporu dobrej správy;
16. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby pokračovala v pravidelnom

dvojstrannom dialógu o ľudských právach a diskutovala o situácii ohľadom problémových právnych predpisov a diskriminácie menšín, najmä rohingyjskej menšiny, a podrobne informovala Európsky parlament o výsledku týchto diskusií;

17. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby pokračovali v podpore nových demokratických štruktúr Mjanmarska a zamerali sa najmä na technickú spoluprácu na pomoc pri zlepšovaní rôznych funkcií štátu;
18. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zachovali kontrolu Mjanmarska na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva v rámci bodu 4 programu;
19. vyzýva EÚ, aby podporovala UNHRC v úsilí pomôcť rohingyjským utečencom v regióne južnej a juhovýchodnej Ázie;
20. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali globálny akčný plán UNHRC na roky 2014 – 2024 na vyriešenie situácie osôb bez štátnej príslušnosti;
21. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil vláde a parlamentu Mjanmarska, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov EÚ, generálnemu tajomníkovi združenia ASEAN, medzivládnej komisii združenia ASEAN pre ľudské práva, osobitnej spravodajkyni OSN o situácii v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku, vysokému komisárovi OSN pre utečencov a Rade OSN pre ľudské práva.